

**ARENA: 57. FESTIVAL IGRANOG FILMA U PULI - NACIONALNI NATJECATELJSKI PROGRAM - "THE SHOW MUST GO ON" DEBITANTA NEVIJA MARASOVIĆA**

# Što bi bilo kad bi bilo...

Marasovićevom filmu s pravom je pripala čast da otvori 57. Pulu jer je time na velika vrata u Arenu ušla nevjerojatno nadarena mlada hrvatska filmska budućnost, slična onoj od prije desetak godina čiji je moto bio: "Seks, piće i krvoproliće", a opet drugačija koja bez kompleksa u svoj filmski svijet unosi ono najbolje iz hrvatske zbilje - glazbu, identitet od kojega više ne zaziru niti mu se opiru i, evo, dokazanu nezavisnost da se pravi film može napraviti i bez državnih jasala

Piše **Mate ĆURIC**

Iako smo tjedan dana svakodnevno u društvu filmova i festivala, dojam je kao da tek s jučerašnjim danom sve započinje. Je li tome razlog Arena i vatromet kao simbol svakog filmskog festivalskog početka u Puli, ili su to filmovi domaćih autora s nacionalnim predznakom koji imaju veću pažnju i oko kojih se ipak sve vrti, manje je važno, ali je činjenično tako. I vjerujte nije nimalo beznačajna stvar koji će film otvoriti Festival, koji je na programu recimo ponedjeljkom, a koji će ga zatvoriti, pa kada još u jednoj kriznoj godini na pozornicu dolaze čak tri debitanta, e, onda sve to zaslužuje svjetla pozornice.

Njih je upalio hrvatskoj filmskoj javnosti zapravo potpuno nepoznat autor koji se nije do sada pokazivao po festivalima i smotrama, a ime Nevija Marasovića s debitantskim ostvarenjem "The Show Must Go On" od sutra će se često spominjati i uspoređivati s rijetkima koji su od prve uletjeli u Arenu, a publika mu je okrenula palac gore. Naime, ovaj mladac je s naizgled banalnom TV-razbudišćicom kao što je Big Brother snimio film o jednoj novoj hrvatskoj generaciji koja je jednim dijelom produkt medija, a drugim sama stvara medij i oblikuje ga po vlastitom izboru i potrebi.

Ovdje se Marasović opredijelio više za onu stranu iza kamere koja promatra, nego za stanare Big Brother kuće izolirane određeno vrijeme od stvarnosti koja nije nimalo ružičasta. Ima u njegovom filmskom postupku i zanatu rupa i lutanja, ali mu se mora priznati, kao i cijeloj mladoj ekipi, da im ništa oko filma nije strano i da su naprosto srasli s kamerom i tehnologijom. Igmom direktnog prijenosa (događanja) i ponavljanjem ili repriziranjem (sjećanjem) redatelj uklanja SF podlogu i iz perspektive dječaka čiji su rastavljeni roditelji iz kamera različitih emisija asociira na jedno već doživljeno ratno



Scena iz filma "The Show Must Go On"



Sven Medvešek kao Filip Dogan u filmu "The Show Must Go On" Nevija Marasovića



Scena iz filma "Engleske jagode"

stanje koje se činilo apokaliptičnim kao i sam nuklearni rat koji je ovdje EU-u nametnuo Istočni blok, negdje nakon sedam godina od kada Hrvatska uđe u EU.

No, kako je to zaista termin koji ni hobotnica Paul ne bi mogla pogoditi, tako je izgledan i sam taj rat, ali nas zato stanari Big Brother kuće nekako jako asociiraju na već viđeno od prije, tko bi rekao, dvadeset godina kada smo bili zatvoreni u podrumu i nadzirani od Velikog brata, a toj TV-priči je naglo u svijetu porasla gledanost.

Marasovićevom filmu s pravom je pripala čast da otvori 57. Pulu jer je time na velika vrata u Arenu ušla nevjerojat-

no nadarena mlada hrvatska filmska budućnost, slična onoj od prije desetak godina čiji je moto bio: "Seks, piće i krvoproliće", a opet drugačija koja bez kompleksa u svoj filmski svijet unosi ono najbolje iz hrvatske zbilje; glazbu (Nola, Lollobrigida, TBF...), identitet od kojega više ne zaziru niti mu se opiru (kockice), potrebnu samokritičnost i otklon od mogućih europskih izazova (ako bude rata na čijoj smo strani?), glumu i evo dokazanu nezavisnost da se pravi film može napraviti i bez državnih jasala, komisija i savijanja kičme, a da se pritom bude odgovorniji i bolji od proklamiranih ključeva i okvira.

Iako su Sven Medvešek (FI-

lip Dogan) i Nataša Dorčić (Helena Dogan) u fokusu filma više no ostali (Filip Juričić, Amar Bukvić, Tim Marasović, kao mali Patrik Dogan i Lukrecija Brešković, kao majka Dogan) dojam je da je svatko dobio dovoljno za onoliko koliko je redatelju bilo potrebno ispred kamere, a da time ne odvuče pažnju gledateljima da se ipak sve dešava iza kamere. U tome je dobra uloga montažera (Marko Ferković), kao i temeljna glazba Željka Marasovića. Šteta je što se Sven ne može lako odreći onog svog teatralnog glasa pa da bude još upečatljiviji. Ipak, ako sve ne funkcionira i nije na svome mjesto show ne može krenuti, a pod palicom Nevija Marasovića ovaj će se show nastaviti. Nekako me njegova pojavnost podsjeća na dolazak Ognjena Sviličića. Očito su viški korijeni dobra budućnost hrvatskom filmu.

Češko-slovačko-ukrajinska humorna drama "Engleske jagode" Vladimira Drže iz 2008. ogledni je primjer češkog sar-



kazma i autoironije - humora sa zadržkom - o događajima iz 1968. kada su ih okupirali Rusi. Dok stariji preispituju svoje ideale, socijalizam s ljudskim likom, ali bez putovnice molim, mladi su zaokupljeni svojim ljubavnim jadima, putovanjima na truli zapad gdje se uvijek ima što brati, do jagoda do jabuka, izolirana češka varoš svoj kolovoški ljetni ritam živi kao neka filmska kulisa. Tomaš bi otputovao u Englesku, Tanja je ostala u drugom stanju, a nenadano im u problem upadne njihov vršnjak, ruski vojnik Lebedev, koji bi, također, htio pobjeći u Pariz.

I tako zapravo stoje na istom mjestu izolirani od svih; ideali starijih se ruše, a granice zatvaraju, baka bi petokraku bacila u WC, a tata je istrese u pepeljuru prepunu čikova; popušili smo punice moja, razočaranim pogledom je dao do znanja zet, dok se Tomaš i Tanja nikako ne mogu riješiti Rusa. Ta priča će još potrajati.

"Transfer" Damira Lukačevića njemačka je drama hrvatskog režisera i nije u Nacionalnom programu valjda jer Ministarstvo nije sufinancijer, a zašto nije? Zašto ne sudjeluje u koprodukcijama od Slovenije pa do Islanda, već samo od Zagreba do Skoplja?

Naime, Lukačević se pokazao solidnim znalcom i mladima jako blizak svojim futurističkim pogledom na život u kojemu je san svakog starog bijelca da postane ponovno mlad, pa makar bio i crn. No, ovdje dvoje zaljubljenih Nijemaca, koji su mogli biti i bilo koje druge nacije i bez ikakvih političkih konotacija, koriste moć tehnologije da bi se transferirali u mlada tijela. Kako čovjek, zahvaljujući napretku medicine, postoji i za rezervne dijelove koje lako zamijeniš kada dotraju ili se pokvare, Lukačevićeva humana briga za čovječanstvo vidi novi kolonijalizam u gladnoj Africi gdje je velika ponuda tijela za buduće transfere, u kojima jedni dobiju mladost, a drugi punu zdjelu riže.

Film apsolutno ostavlja snažan dojam i Lukačevića što prije treba vratiti doma, ili voditi računa što snima i ponuditi mu podršku, u novcu, naravno, nije on kriv što je već u EU-u, a mi bi tamo htjeli preko Zapadnog Balkana, a ne drito u Berlin gdje naši odavno žive i rade.